

Lectiones Artemidoreae.

(Continuatae ex vol. XVII p. 81—98.)

In piscium nominibus enarrandis librariorum nequitia non pauca in Artemidorum commisit. veluti p. 166, 15 mirifice purpuris muricibus conchis erinaceis aggregatur rhombus, qui, ut tali societate dignus evadat, in *strombum* abeat necesse est. proximus versus dittographia deformatus est; inscite enim *carcinades* cum ostracodermis copulantur *). in nauplio p. 167, 17 Fridericus Iacobsius feliciter agnovit *nautilum*, sed intactum reliquit monstrum vocis *ἀληνων*, quod vulgo omissum in Mediceo inter *nautilum* et *porphyronem* locum habet. scilicet scribendum est *ναντίλος ἐλεδώνη πορφυρίων*. turpi etiam vitio post *pastinacam* *torpedinem* bovem marinum infertur piscis, si diis placet, *ἀετός*, ad cuius literas ex *raiarum* genere proxime accedit *βάτος*.

Vix dignum est quod adnotetur, copulam male abundare ante *κολίας* p. 168, 4. gravius corrupta sunt verba vicina *μορμούροι δὲ καὶ μελάνουροι καὶ σκορπίοι καὶ κωβιοὶ περιπεσεῖν νόσον σημαίνουνσι πανούργοις καὶ ἀηδέσι ἀνθρώποις*, in quibus perperam morbus dicitur *περιπεσεῖν* homini, quum ex linguae usu hominem deceat *περιπεσεῖν* morbo. a quo usu Artemidorum nunquam degressum esse sat multi loci testificantur, ut I 55 *πόνοις περιπεσεῖν*. 56 *περιπεσεῖται φόβῳ*. II 22 *περιπεσεῖν γὰρ σημαίνουνσι πονηροῖς ἀνθρώποις*. III 5 *καὶ γὰρ αὐτοὶ περιπίπτουσι τοῖς θηρῶν αὐτοῦς βουλομένοις*. 65 *λησταῖς περιπεσεῖται*. IV 22 *πταίσμασι περιπίπτων*. V 16 *ἀγγαρεία περιπεσῶν*. 56 82 *ναναγίῳ περιπεσῶν*. neque ego animum inducam vulgatae licentiam contra haec exempla defendere. expunge *νόσον* **) et ha-

*) Proxima verba *πορφύραι δὲ καὶ καρκινάδες καὶ ἀλιεῦσι καὶ πορφυρενταῖς καὶ καρκινενταῖς πολλάκις συμφέρουσι* non Artemidoro tribuenda esse sed sciolo et locus incommodus docet, in quo posita sunt, et *καὶ ἀλιεῦσι*, quod absurde cum *πορφυρενταῖς* et *καρκινενταῖς* coniungitur, et vero *πολλάκις*, quod ante *συμφέρουσι* verbaque similia apud illum inauditum est. ceterum *καρκινεντής* ex hoc tantum loco in lexica relatum est.

**) E contrario obscuravit morbum *libido* librariorum I 50 *ἂ δὴ θάνατον μὲν τοῖς νοσοῦσιν, ἀπραγίαν δὲ καὶ προδοσίαν τοῖς ἐρρωμέ-*

bebis genuinam manum scriptoris. ad περιπεσεῖν ne τὸν ἰδόντα desideres, apposuisse iuvabit II 28 αἱ δὲ λείπει μὲν ἀνάν-
 τεις δὲ μετὰ παρολικῆς καὶ δυσθυμίας σημαίνουσιν ἀνύσειν
 τὰ προκειμένα. III 53 μεταῖται δὲ εἰς οἰκίαν εἰσερχόμενοι
 (adde περί) τῆς οἰκίας ἀμφισβητήσαι τιμὴν σημαίνουσιν.

In II 16 de cetis disserens Artemidorus non scripsit
 καὶ ὁ ποὺ ἐπέρχεται, ἐκεῖθεν πνευσόμενον ἄνεμον σημαίνει,
 sed ὅθεν, ut II 23 ὅθεν δ' ἂν πῦρ ἐπὶ τῆν ναῦν φέρεται,
 ἐκεῖθεν χειμῶνα ἐσόμενον προαγορεύει. in iis quae continuo
 sequuntur ἔξω δὲ θαλάσσης καὶ τοῦ ὑγροῦ πᾶν θηρίον θα-
 λάσσιον ὄραθεν ἀγαθόν abesse malim aut θαλάσσης aut καὶ
 τοῦ ὑγροῦ. numeri verborum confusi sunt II 17, ubi pro
 σημαίνουσιν et φησὶν scribendum σημαίνει et φασὶν. emble-
 mate inquinantur ἔξ ὕδατος ἢ δι' ὕδατος ἔχοντες τὴν ἐργα-
 σίαν πρὸς τὴν τροφήν, quorum postrema reicienda sunt.
 namque Artemidorus formulis ἔκ τινος ἢ διὰ τινος ἔχειν τὴν
 ἐργασίαν sive ἐργάζεσθαι ita usus est, ut nihil iis unquam
 assuerit. confer II 13. p. 163, 19 καὶ τοὺς ἐχθροὺς σημαίνου-
 σιν ἔξ ὕδατος ἢ δι' ὕδατος ἔχειν τὴν ἐργασίαν. III 59 πλὴν
 τῶν ἐχόντων ἔξ αὐτῆς ἢ δι' αὐτῆς τὴν ἐργασίαν. ibid. p. 197, 8
 καὶ τοῖς ἔξ αὐτῶν ἢ δι' αὐτῶν ἐργαζομένοις. IV 57 χωρὶς
 τῶν ἐχόντων τὴν ἔξ αὐτῶν ἢ δι' αὐτῶν ἐργασίαν (retrahe τὴν
 post δι' αὐτῶν). quibus exemplis quum simul demonstratur
 fixam in hac formula utriusque praepositionis sedem esse,
 facile diiudicari potest, vulgatane praestet verborum stru-
 ctura II 18 κίνδυνον δι' ὑγρῶν ἢ ἔξ ὑγρῶν an quam Medi-
 ceus propagavit κίνδυνον ἔξ ὑγρῶν ἢ δι' ὑγρῶν. ad eandem
 normam redigenda sunt II 31 καὶ τῶν ἔξ ὄχλων ἢ ἔξ ὄπλων
 ἢ ἐν ὄπλοις ἐργαζομένων. quorum vocabulorum tertium

νοῖς σημαίνει. lege ἀπραξίαν δὲ καὶ μακρονοσίαν τοῖς ἐρρωμέ-
 νοις. paulo ante in libris et scriptis et editis haec leguntur: ἐπεὶ τοί
 γε τὸ ὑπερβαλλόντως καλὸν εἶναι δοκεῖν ἐπίσης τῷ αἰσχρὸν εἶναι ἀπο-
 βαίνει. corrige ἐπεὶ τό γε ὑπερβαλλόντως κτέ. eandem formulam
 repone I 66 ἐπεὶ τοί γε πολὺν καὶ ἀμετρον πίνειν πολλῶν κακῶν
 αἴτιον καθίσταται πᾶσιν ἐπίσης, Artemidorus enim particulas ἐπεὶ τοί
 γε ignoravit. infra III 66 ἐπεὶ γε ὅτι τοὺς ἐπιμελῶς ἀναγκόντας οὐκ
 εἴσει ἀποστήναι ποτε τῶν λόγων τούτων τὰ βιβλία καὶ διομοῖσθαι
 ἔχω scribendum ἐπεὶ τό γε ὅτι ceti. vide I 64 ἐπεὶ τό γε νῆγεσθαι
 πᾶσι πονηρόν. 78 ἐπεὶ τό γε μὴ δύνασθαι ἐξίεναι πονηρόν. II 60
 ἐπεὶ τό (τοῖ Mediceus) γε εἰκῆ λυπεῖσθαι ὄντως ἐπὶ τινι λυπηθῆσεσθαι
 σημαίνει. similia sunt quae leguntur I 70 ἐπεὶ ὁ γέ τινος τῶν οἰκείων
 σάρκας φραγῶν τὸν οὐ ἔφαγε κατορύξει. 73 ἐπεὶ τοῖς γε ἄλλοις οὐδὲν
 ἂν μαντεύοιτο ἢ συκῆ. II 5 ἐπεὶ οἱ γε ἀψηφοὶ ἀκερδεῖς τὰς ἐγχειρή-
 σεως σημαίνουσιν. 58 ἐπεὶ τὰ γε πολλὰ διὰ τὸ δυσσοικονόμητον φρον-
 τίδιας σημαίνει. III 66 ἐπεὶ τοῖς γε πείρα κεχημένους καὶ τριβαῖς πολ-
 λαῖς εὐπαρακολούθητός ἐστιν ὁ λόγος.

quartum quintum Mediceo duce expungenda sunt; ceteris bene erit, si pro *ἐν ὄπλοις* emendaveris *δι' ὄπλων*.

Vtar hac occasione ut de simili loco disputem et ipso corrupto II 13 ubi de dracone haec: *ἐπειδὴν οὐδὲν προσίη ἢ διδῶ τι ἢ λέγη ἢ τὸ μὴ ἄγριον διὰ τῆς γλώσσης ἐμφαινή ἀγαθὰ μεγάλα σημαίνει ἀπὸ τῶν εἰρημένων ἢ διὰ τοὺς εἰρημένους θεοὺς ἢ δαίμονας*. haereo in extremis. nam Artemidorus draconem symbolum esse scripsit deorum, quibus sacer sit, hosque esse voluit Iovem Sabazium, Solem, Cererem, Proserpinam, Hecaten, Aesculapium, Heroas. itaque si extrema illa scripsisse putandus est, aut se nihil antea de daemonibus tradidisse aut heroum se mentionem fecisse oblitus erat. quod utrumque parum credibile est. auget loci perturbationem totius orationis figura, quae tantum abest ut Artemidorus tribui possit, ut ne Graeca quidem videatur esse. Artemidorus certe, quae scripsisse videatur, ex I 73 cognoscitur, ubi est *τὰς διὰ γυναικῶν ἢ ἀπὸ γυναικῶν ὠφελείας* *). omissis igitur *θεοὺς ἢ δαίμονας* correxerim ἀπὸ τῶν εἰρημένων ἢ διὰ τῶν εἰρημένων. eundem genetivum librariorum negligentia oblitteravit II 36 p. 208, 10 *ἐὰν μὲν οὐδὲν ἐπὶ τὸ κρεῖττον καὶ ἥδιον* (dele καὶ ἥδιον) *τρέπηται ἢ Σελήνη τὴν ἀπὸ τούτων ἢ διὰ ταῦτα ὠφελείαν σημαίνει* *ἐὰν δὲ ἐπὶ τὸ χεῖρον, τὴν ἀπὸ τούτων ἢ διὰ ταῦτα βλάβην*, ubi bis scribendum videtur *διὰ τούτων*. neque praelermittenda verba I 78 *πάντως γὰρ τι πράξει λυσιτελὲς παρὰ τῆς γυναικὶ ἢ διὰ τῆς γυναικός, ἧς εἶδεν ὁ ἀνὴρ*, quae ita refingenda arbitror *πάντως γὰρ τι πράξει λυσιτελὲς ἀπὸ τῆς γυναικός ἢ διὰ τῆς γυναικός, ἣν εἶδεν ὁ ναρ*.

Dupliciter corrupta sunt verba II 18 *καὶ περὶ τοῦ δοκεῖν ἰχθὺν ἐν τῇ κοίτῃ ἰδεῖν πονηρὸν τῷ πλείοντι νομίζειν καὶ τῷ νοσοῦντι*. in *νομίζειν* agnoscere mihi videor variam lectionem praecedentis *δοκεῖν*. restat ut pro *καὶ περὶ τοῦ* rescribatur *ἔτι καὶ τὸ*. statim articulus male abundat in *καὶ ἡ γυνὴ ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἰχθὺν εἰ ὑπολάβοι τεκεῖν*. *εἰ* abest a Mediceo. hinc malim *καὶ εἰ γυνὴ ἐν γ. ἔ. ἰ. cett.*

II 20 Artemidorus tradit magnas aves per quietem visas pauperibus infausta portendere; nam passim famescere eas, quum victum tenuem et vilem aspernentur mensaeque semper lautae inhient; pusillas contra bene evenire dicit, et quidem, cur sic op'netur, rationem adiicit hanc: *οἱ δὲ σμικροὶ καὶ σπερμολόγοι εὐπόριστον ἔχοντες τροφήν οὐκ ἔστιν ὅτε ἐνδεεῖς εἰσιν*. quae verba rectius sic scribentur *οἱ δὲ*

*) Nisi haec potius ita ordinanda dicas *τὰς ἀπὸ γυναικῶν ἢ διὰ γυναικῶν ὠφελείας*.

σμηροὶ ἄτε σπερμολόγοι, ut respondeatur hac clausula ad eam quae praecessit διὰ τὸ μὴ λιταῖς χρῆσθαι τροφαῖς. ἔτε particula infra est IV 33 ἄτε ἀνδρὶ ἀσκητῆ, ita enim Mediceus; ὄντι Reiffiana.

Adulterinis verbis foedantur αἰτὸν ἰδεῖν ἐπὶ πέτρα καθεζόμενον ἢ ἐπὶ δένδρῳ ὑψηλοτάτῳ ἀγαθὸν τοῖς ἐπὶ πράξιν ὁρμῶσι, φοβουμένοις δὲ πονηρὸν· καὶ τὸν ἀπόδημον ἄγει. extrema enim sententia derivatur ex aquila in saxo vel arbore altissima considente et praedam speculante. cuiusmodi viso hominem negotiis implicatum significari posse concedo, peregre degentem vel in patriam reducem nego ac pernego. alienam praeterea originem prodit ἄγει simplex; Artemidorus enim in talibus ἐπανάγει dicere solet. mox in δ τι γὰρ ἂν ὑπὸ τοῖς ὄνυξι λάβοι restituendus coniunctivus et delendum fortasse ὑπό. sententiam vicinam ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀποδημάσαντες καὶ μετασπάντες extremis duobus vocabulis truncat Mediceus, recte, ni fallor. cuius auctoritati qui parere noluerit, saltem μετασπάντες scribere debebit. post pauca particula disiunctiva in copulam male abiit in τιθασὸς δὲ καὶ προσίων καὶ διδούς τι καὶ φθεγγόμενος τῆ ἑαυτοῦ φωνῆ, v. I 5 διδόντες τι ἢ λέγοντες ἀγαθόν. II 13' ἐπειδὴν οὐκ προσίη ἢ (lege καὶ) διδῶ τι ἢ λέγη ἢ (lege καὶ) τὸ μὴ ἄγριον διὰ τῆς ἄγλωσσης ἐμφαίνῃ. 36 λέγων δέ τι ἀγαθόν ἢ (ita Mediceus; καὶ vulgo) δεικνὺς (lege διδούς) εὐπορίας ἐστὶ σημεῖον.

Ridicula sunt quae leguntur p. 172, 14 γυνή δὲ εἶν ὑπολάβη αἰτὸν τεκεῖν, νῖον γεννήσει, ὅς εἶν μὲν ἢ πένης, στρατεύεται καὶ στρατοπέδου ἄρξει παντός, ὡς καὶ αἰτός τῶν ὀρνίθων· καὶ γὰρ στρατοπέδου παντός πρόεισιν ὁ αἰτός. sat est intellegi, prius παντός originem traxisse ex sequenti, et verba ὡς καὶ αἰτός τῶν ὀρνίθων in marginem reiicienda esse. quae extremo loco commemoratur aquila, signum est, quod στρατοπέδους, id est, legionibus praemittitur.

P. 173, 5 malim ἀγνώμονα pro εὐγνώμονα. mox de vulturibus agens Artemidorus haec scribit: γῦνες δὲ κεραμεῦσι καὶ βυρσοδέψαις ἀγαθοὶ διὰ τὸ τῆς πόλεως ἀπρῆσθαι καὶ διὰ τὸ νεκρῶν ἀπτεσθαι σωμάτων, ἰατροῖς δὲ καὶ τοῖς νοσοῦσι πονηροί· νεκροῖς γὰρ χαίρουσι σώμασιν. non dubito de vulturibus coriariorum symbolis; at quid sibi volunt figuli, quos ut artem suam exerceant neque ex urbe exsulare neque corpora mortua contingere oportet? atque aliunde illatos esse figulos cogitet qui comparaverit I 51 τὸ δὲ βυρσοδεμεῖν πᾶσι πονηρὸν· νεκρῶν γὰρ ἀπτεται σωμάτων ὁ βυρσοδέψης καὶ τῆς πόλεως ἀπρῆσται, ἔτι καὶ τὰ κρυπτά ἐλέγχει διὰ

τὴν ὁσμὴν· ἰατροῖς δὲ καὶ (καὶ recte delet Reiffus) χαλεπώτατον ἀπάντων, de corrigendo κεραμεῦσι qui meminerit verborum IV 56 τὰ δὲ νεκροῖς ἐφεδρεῖοντα καὶ μὴ (μηδενὶ Mediceus; lege μηδὲν) θηρεῖοντα ἀργοὺς καὶ νοθεῖς ἀνθρώπους ἢ νεκροστόλους ἢ ἐνταφιοπώλας ἢ βυρσέας ἢ ἀπεληλαμένους πόλεως, ὡς γῦνες. ego vero neque idoneam interpolationis causam excogitare possum, neque habeo quos homines figuris substituiam. videant alii. at glossatorem sapiunt νεκροῖς γὰρ χαίρουσι σώμασι, quae post accessitam formulam διὰ τὸ νεκρῶν ἄπτεσθαι σωμάτων non solum ieiunitatem prae se ferunt Artemidoro vix concedendam, sed prorsus supervacanea sunt. neque illa comparent in loco parallelo quem supra adscripsi, I 51.

P. 173, 15 ἱέραξ δὲ καὶ ἰκτῖνος ἄρπαγας καὶ ληστὰς σημαίνουσιν· ἱέραξ μὲν φανεροὺς καὶ ὁμοσε χωροῦντας, ἰκτῖνος δὲ λάθρα ἐπιτιθεμένους. ὁμοσε χωροῦντας quum potestate non diversum sit ab ἐπιτιθεμένους, apparet ante formulam illam adverbium deesse, cui λάθρα recte opponi possit. lucramur hoc scribendo ἱέραξ μὲν ἐκ τοῦ φανεροῦ ὁμοσε χωροῦντας. confer II 12 διαφέρει δὲ ἐν τῷ τοὺς ἐχθροὺς οὐκ ἐκ τοῦ φανεροῦ ἐπιθησομένους σημαίνειν, ἀλλὰ λάθρα ἐπιβουλείοντας (lege ἐπιβουλεύοντας).

Grues et ciconiae p. 174, 15 singulatum in somnis visae peregrinatores dicuntur adiuvare διὰ τὸ κατὰ περιτροπὰς ὠρῶν ὀραμένους σώζειν τὸ ἀποδηεῖν. haec verba sensu carent, sed sana fiunt Medicei ope glossas propellentis, ut assolet. exhibet διὰ τὸ περιτροπὰς ὠρῶν ἀποδηεῖν, quae libenter accipio, nisi quod dispescendum est περιτροπὰς. contra ratio errore peccatum est in Theodori Prodromi Catomyomachia 213

πρόσστητε καὶ πρόσστητε καρτερωτάτως
τῶν δεσποτῶν μου τῶν νέαν στρατηγίαν
καὶ τῶν τελούντων πρὸς τὸ πάμφαγον γένος,

scribendum enim

τῶν δεσποτῶν μου τῶν νέαν στρατηγίαν
κατῶν τελούντων πρὸς τὸ πάμφαγον γένος.

In II 22 p. 176, 6 male vulgatur ὡς ἐπὶ πολὺ pro ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ· proxime requiro σφῆκες πᾶσι κακοί· περιπεσεῖν γὰρ pro σφῆκες πᾶσι κακόν· περιπεσεῖν τε γὰρ.

In II 23 varia naufragii genera enumerantur ita: τῆς νεῶς ἤτοι ἀνατραπέσις ἢ διαφθαρείσις ἢ πέτραις περιρραγείσις. atque naves subversae et scopulis allisae quin rectissime hic commemorantur, controversia nulla est; sed mire his tertium genus inseruntur naves, quae simpliciter periisse dicuntur. cui vitio consimile est quod infra in

vulgata comparet ὁποῖον ἂν οὖν μέρος τοῦ πλοίου καίηται ἢ διαφθείρηται τῆς νεῶς ὁρμούσης, τὸν ὅμοιον εἰκὸς διαφθαρήσεσθαι: nam inepta haec verba sunt, nisi cum Mediceo deleas τοῦ πλοίου καίηται ἢ. credo igitur et alterum illum locum emblemate vitiatum verbaque ἢ διαφθαρείσης reseccanda esse. deinde post τοῖς περιέχουσιν αὐτούς excidit δεσμοῖς, plura post καὶ ἀποδημίας σημαντικόν p. 178, 8; neque enim naves ex portu prodeuntes homines peregre et excurrentes et redeuntes significare possunt.

Eiusdem capituli verba impeditissima ἰστός δὲ τῆς νεῶς τὸν κύριον σημαίνει ἢ τῆς οἰκίας, ἀντιπρόσωπον δὲ τὸν πρῶ-
 ρέα, καὶ ὁ χηνίσκος τὸν κυβερνήτην, τὰ δὲ πηδάλια τὸν πλοῦν ἢ τοὺς γε τοῦ ναυκλήρου παῖδας, τρόπις τὴν ἐνθήκην τοῦ πλοίου, ὅπλα τοὺς ναύτας, καὶ τὸ κέρως τοὺς τοιχάρχους*) ut diiudicari possint cum sequentibus componenda sunt ὁποῖον ἂν οὖν μέρος διαφθείρηται τῆς νεῶς ὁρμούσης, τὸν ὅμοιον εἰκὸς διαφθαρήσεσθαι, πλειούσης δὲ τῆς νεῶς, περὶ αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ μέρος κίνδυνον οὐ τὸν τυχόντα ἔσεσθαι δηλοῖ χημῶνι βι-
 αίῳ συσχεθείσης. ex his enim elucet, Artemidorum verbis quae supra posui non dixisse certas navigii partes symbola esse aliarum eiusdem navigii partium, sed navigii quibusdam partibus portendi τοὺς ὁμοίους, id est homines parti-
 bus istis compares ac simillimos, veluti quum malo scribat significari navis dominum, vel puppi gubernatorem, vel armamentis nautas. somniansne igitur ille *hominibus* aggregavit navigationem et merces navi impositas? quid porro naucleri filii commercii est cum gubernaculis, vel cur qui proretam gubernatorem nautas in medium adduxit non simpliciter *navis dominum* iis praefecit sed *dominum navis domusve*? scilicet Artemidorus et hic emblemato exuendus eiusque incorrupta manus sic restituenda est: ἰστός δὲ τῆς νεῶς τὸν κύριον σημαίνει, ἀντιπρόσωπον δὲ τὸν πρῶρέα, καὶ ὁ χηνίσκος τὸν κυβερνήτην καὶ τὰ ὅπλα τοὺς ναύτας καὶ τὸ κέρως τὸν τοιχάρχον.

Singularis pro plurali reducendus II 24 p. 181, 20 οὐδέ-
 πω γὰρ τὰ τοιαῦτα ἔτοιμα εἰς τροφήν εἰσι. tum οὐ πάνυ
 τι pro οὐ πάντη corrige p. 182, 4 et proxime συναιρο-
 μένους pro συναιρουμένους. in sequente pagina praepositio
 periit. vulgo enim scribitur διὰ τὴν αὐτῶν ἐργασίαν. supple
 διὰ τὴν ἀπὸ αὐτῶν ἐργασίαν.

P. 188, 23 αἰὲ δὲ διανήξασθαι ἄμεινον ἢ μεταξύ κολυμ-

*) Pro τοὺς τοιχάρχους Mediceus τεχαλκοῦν similique mendo I 35
 ὀτοιχαλκος χαλκούς pro ὁ τοιχάρχος τοιχάρχου. restitue singularem,
 quem vel ob κύριον πρῶρέα κυβερνήτην reponi oportebat.

βῶντα διυπνίσαι. perpetua Artemidori consuetudo haec verba sic ordinari flagitat αἰεὶ δὲ ἄμεινον διανήξασθαι κτέ. tum pro διυπνίσαι corrige διυπνισθῆναι*) eundemque aoristum tolle in I 73 καὶ διυπνίσας ἐν τῇ χειρὶ ἔτυχε κρατῶν τὸ κάρνον. passivam huius vocabuli formam codices propagarunt II 68 καὶ οὕτω διυπνίζεσθαι. III 7 εἰ δὲ ἔτι ἔχω* αὐτοὺς διυπνισθῆ (lege διυπνισθεῖν). IV 51 διυπνίσθη. in II 28 recte διυπνίζεσθαι Aldina; διυπνίζειν Mediceus.

II 39 p. 201, 24 εἰ δέ τινα προβαίνων ὁ λόγος ὑπομνήσειε τῶν θεῶν, οὐ παραλείψομεν τὸν περὶ αὐτοῦ λόγον. scribendum εἰ δέ τινα ἄλλον ὁ λόγος ὑπομνήσειε τῶν θεῶν, v. I 11 καὶ εἴ τι ἄλλο προῖων ὁ λόγος ὑπομνήσει. mox in οἱ δὲ πέριξ τούτων πονηροὶ πᾶσι πλήν φιλοσόφων post extremam vocem supple καὶ μάντεων in ipso Artemidoro iubente, qui II 39 p. 223 hunc locum ita respexit: Ὠκεανὸς καὶ Τηθύς φιλοσόφοις καὶ μάντεσι μόνοις ἀγαθοί, καθῶς ἦδη εἶρηται. nec dissociantur philosophi et vates II 33. p. 193, 8 ἄριστον δὲ φιλοσόφῳ καὶ μάντι τὸ βασιλεύειν.

Pag. 215, 6 Ἡρακλέα μὲν ἰδεῖν ἢ ἀγάλμα αὐτοῦ πᾶσι τοῖς ἐπυροαιρέτοις καὶ κατὰ νόμον ζῶσιν ἀγαθόν. primum αὐτὸν inserte post ἰδεῖν, ut recte scriptum est II 35 Δία ἰδεῖν αὐτὸν ὅποῖον ὑπειλήφαμεν ἢ ἀγάλματα (recte ἀγάλμα Mediceus) αὐτοῦ ἐν οὐρανῷ (dele ἐν οὐρανῷ) ἔχοντα (ἔχοντι Mediceus; lege ἔχον) τὴν οἰκίαν σκευὴν ἀγαθόν. 37 Ἔστι αὐτῆ τε καὶ τὰ ἀγάλματα αὐτῆς. 39 αὐτοῖ τε καὶ τὰ ἀγάλματα, ubi supple αὐτῶν. deinde scribendum ἐπυροαιρέτως et ἀγαθός. mox dele καὶ ante ὅτε ἦν ἐν ἀνθρώποις et scribe ἄτοπον καὶ πονηρόν pro ἢ. de emblemate suspecta sunt ὡς δὲ εἰκὸς εὐλόγως καὶ ὀρθῶς πρὸς οὐδὲν ἀγαθόν καὶ τὰ τοιαῦτα. scribendum videtur εὐλόγως δὲ καὶ ὀρθῶς abiectis ὡς δὲ εἰκός. praeterea reponendum εἰς οὐδὲν et delendum καὶ ante τὰ τοιαῦτα.

P. 217, 5 καὶ πᾶσι τοῖς ἐμπορικὸν βίον ἔχουσι. ex formula lege τοῖς ἐμπορικὸν τὸν βίον ἔχουσι. mox male editi Ἐρμῆς τετραγῶνος ὁ σφηνοπῶγων φιλολόγοις μόνοις συμφέρει, ὁ δὲ τετραγῶνος καὶ ἀγένειος οὐδὲν τούτοις συμφέρει nec melius Osannus, qui ad Cornutum p. 282 ante ἀγένειος inseruit articulum. scribendum Ἐρμῆς ὁ τετραγῶνος καὶ σφηνοπῶγων. statim in Νέμεσις αἰεὶ τοῖς κατὰ νόμον ζῶσιν ἀγαθὴ καὶ μετρίοις ἀνθρώποις καὶ φιλολόγοις inepte philologi cum

*) Ceterum non nescio, passim, ut in Luciani Ocyp. 108, διυπνίσαι intransitive intellegi. nec tamen ego hanc licentiam Artemidoro concesserim.

hominibus moderatis copulantur. exspectes φιλοσόφοις. nec genuinum est quod proxime sequitur τοῖς δὲ παρανομοῦσι καὶ τοῖς ἐπιτιθεμένοις τισὶ καὶ τοῖς μεγάλων ἀρχομένοις πραγμάτων. malim ὀρεγομένοις. corrupte etiam in codicibus et editionibus habetur καὶ τοὺς γῆμαι προαιρουμένους pro προρημένοις. gravius affecta sunt μάλιστα δὲ ἀγαθὴ περὶ γάμους καὶ κοινωνίας καὶ περὶ τέκνων γονάς· συνδέσμων γὰρ καὶ ἐπιγόνων ἐστὶν αἰτία. corrigo μάλιστα δὲ ἀγαθὴ πρὸς γάμους καὶ κοινωνίας καὶ πρὸς τέκνων γονήν· συνδυσμῶν γὰρ καὶ ἐπιγόνων ἐστὶν αἰτία.

II 40 μεμνήσθαι δὲ χρὴ ὅτι ἕκαστον αὐτῶν (deorum) τὴν οἰκείαν σκευὴν ἔχειν χρὴ καὶ μὴ διαλλάττειν μηδὲ ἀποβάλλειν μηδὲ ἀπλῶς ἐστῆναι μηδὲ ἄνευ τούτων εἶναι τῶν νενομισμένων. pro τούτων propono ὄπλων. infra IV 76 ἄνευ τῶν ὄπλων καὶ τῶν ἀναθημάτων οἱ θεοὶ βλέπόμενοι πονηροί.

II 44 νομίζειν οὖν χρὴ τοὺς ὀρωμένους ἀγνωσμένους θεοὺς τε καὶ θεάς ἀπὸ ἡλικίας. lege γνωρίζειν οὖν χρὴ et expunge ὀρωμένους.

II 49 ἀγαθὸν δὲ τὸν θάνατον ἐτήρησα καὶ τοῖς λυπούμενοις καὶ τοῖς φοβουμένοις (ἄφοβοι γὰρ καὶ ἄλνποι οἱ ἀποθανόντες) καὶ τοῖς νομίζουσιν τι δίκην ἔχουσι καὶ τοῖς βουλομένοις γῆν πρίσθαι. lege καὶ τοῖς περὶ γῆς δίκην ἔχουσι. ita I 67 τοῖς περὶ γῆς δικάζομένοις. 79 ἀγαθὸν δὲ τῷ περὶ γῆς ἔχοντι δίκην καὶ τῷ γῆν πρίσθαι βουλομένῳ. II 9 ἐν ταῖς περὶ γῆς (γῆν Mediceus) δίκαις. ceterum in nostro loco Mediceus pro ti praebet τὴν idemque I 35 καὶ ὁ περὶ τὴν δίκην, ubi recte editi περὶ γῆς. in sequentibus ἐν τῇ τῶν ζώντων ἔξουσίᾳ διακείμενοι extrema vox labem cepit. rescribe κείμενοι. neque ferendum asyndeton in verbis initium sententiae efficientibus οὐδὲν διαφέρει. supple δέ.

II 52 ἰδίως δὲ τὸ ζῶντα κατακαίεσθαι τοῖς νοσοῦσι διὰ τὸ σύνθετον τοῦ ὀνόματος σωτηρίαν σημαίνει, τοῖς δὲ νέοις συμφορὰς ἀλόγους καὶ ἐπιθιμίας ἐρωτικὰς σημαίνει. lege τοῖς δὲ νέοις φορὰς ἀλόγους.

Pauperes homines si per quietem cruci affigi sibi videantur secunda uti fortuna narrantur II 53; καὶ γὰρ ὑψηλὸς ὁ σταυρωθεὶς καὶ πολλοὺς τρέφει. supple καὶ πολλοὺς τρέφει οἰωνοὺς, id quod patet ex IV 49 οἷον ἔδοξε τις ἐσταυρῶσθαι σημαίνοντος τοῦ δοκεῖν ἐσταυρῶσθαι δόξαν καὶ εὐπορίαν, δόξαν μὲν διὰ τὸ ὑψηλότατον εἶναι τὸν ἐσταυρωμένον, εὐπορίαν δὲ διὰ τὸ πολλοὺς τρέφειν οἰωνοὺς et quodammodo ex II 54 θηριομαχεῖν πένητι ἀγαθόν, πολλοὺς γὰρ ἔξει τρέφειν· καὶ γὰρ ὁ θηριομαχῶν ἀπὸ τῶν ἰδίων σαρκῶν τὰ θηρία τρέφει.

II 66 ἄσμα ἐνδοτικὸν καὶ κελευστικὸν πρὸς ἔργα. lege ἄσμα ἐνδοτικόν.

II 68 ἵπασθαι δοκεῖν τῆς γῆς ὀλίγον ἀπέχοντα ὄρθον τῷ σχήματι ἀγαθὸν τῷ ἰδόντι· ὅσον γὰρ ἂν τις ἀπέχη τῆς γῆς, τοσοῦτον ὑψηλότερός ἐστι τῶν ἐκατέρωθεν περιπατούντων. excidit καὶ post ἀπέχοντα et corrigendum κατ' ὄρθον pro ἐκατέρωθεν.

III 5 ὄρνυγες τοῖς μὴ φιλοτροφοῦσιν ἀγγελίας σημαίνουσι διαποντίους ἀκούσειν ἀηδεῖς καὶ πονηράς· διαποντίους μὲν ἐπεὶ καὶ αὐτοὶ μὲν διαπόντιοί εἰσιν, ἀλλὰ καὶ ἐγχώριοι παραγίνονται. pro φιλοτροφοῦσιν Mediceus τροφοῦσιν, unde ὄρνυγοτροφοῦσιν efficiendum; Reiffius enim quum confidenter reponeret φιλορνυγοτροφοῦσιν, decipi se passus est voce nihili*) ex hoc loco in lexica relata et Reiskio reddenda qui eam commentus est. deinde indignum Artemidoro est ἀκούσειν pro ἀκούσασθαι. in extremis verbis καὶ αὐτοὶ μὲν διαπόντιοί εἰσιν, ἀλλὰ καὶ ἐγχώριοι παραγίνονται recte a Mediceo μὲν abest. sed ad totius sententiae ineptias attendas velim. nunciorum per mare allatorum symbola coturnices esse audis. cui placito causae instar absurde subiicitur, coturnices et per mare advenire et vero vernaculas esse, etsi nihil profecto in causa esse poterat nisi hoc, et ipsas coturnices per mare advenire. neque aliter Artemidorus ratiocinatus est III 59 de leuce praecipiens: τοῖς δὲ ἐν τροφῇ διάγουσι θλίψεις καὶ στενοχωρίας προαγορεύει καὶ τοὺς ἀποδήμους ἀγει (lege ἐπανάγει καὶ) μάλιστα γὰρ εἴταν διαπόντιοι ὦσι· καὶ γὰρ αὐτὴ διαπόντιος κομιζέται. hinc non dubito, quin haec sola Artemidoro addicenda sint διαποντίους μὲν ἐπεὶ καὶ αὐτοὶ διαπόντιοι παραγίνονται, glossatori εἰσιν ἀλλὰ καὶ ἐγχώριοι, in quibus fortasse latet εἰσὶν ἄλλοι ἐγχώριοι, ut ille praeter coturnices per mare advenientes alias indicaverit vernaculas esse.

III 36 περὶ δὲ χρημάτων διαφορᾶς ἐπὶ τοῦ λόγου τοῦ περὶ ἱματίου καὶ κόσμου ἀνδρείου τε καὶ γυναικείου ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ ἐν ἀρχῇ ἐπεμνήσθη. lege περὶ δὲ χρωμάτων διαφορᾶς ἐν τῷ λόγῳ τῷ περὶ cest.

In IV 2 τὸ δὲ ἔθος ἀποσχέσεις ἔσχηκε τὴν τε τοῦ χρόνου καὶ τὴν τῆς τέχνης καὶ τὴν τῶν ὀνομάτων scribendum est ἀποσχίδας idemque vocabulum restituendum p. 315, 8. artis definitionem τὴν δὲ τέχνην σύστημα ἐκ καταλήψεων πρὸς

*) Item lexicis eximendum est προδείκτης, quod apud Suidam legitur v. προδείκτης sive apud Diodor. t. 2. p. 606: ἔχωρε γὰρ μίμοις καὶ προδείκταις καὶ καθόλου πάσι τοῖς θαυματοποιῖς. lege προῖκταις, v. Artemid. p. 3, 4 τῶν ἐν ἀγορᾷ μάντεων, οὓς δὴ προῖκταις τε καὶ γόητας καὶ βαμολόχους ἀποκαλοῦσιν οἱ σεμνοπροσωποῦντες.

τι τέλος εὐχρηστον ὀρίζονται τινες εἶναι in libris scriptis ἀσυνδέτως elatam lectori reddemus Stoicorum doctrinae scienti.

IV 22 dicit Artemidorus deos hominibus in somnis aenigmata medicinalia porrigentes evidenter admodum solere αἰνίσσασθαι. cuius placiti testimonium ponit hoc: οἶον γυνή ἔδοξε περὶ μαζὸν ἔχουσα φλεγμονὴν ὑπὸ προβάτων θηλάξασθαι. ἀρογόλωσσον καταπλασασμένη ἰάθη διὰ τὸ ὄνομα τοῦ φρυτοῦ σύνθετον ὃν δηλοῦν τὴν βοτάνην καὶ τὴν τοῦ ἀρόδος γλῶσσαν*), quo nihil sane de praedicata medicamentorum istorum evidētia detrahitur. tum ita pergit: οἶαν δ' ἂν θεραπείαν εὐρησῃ, ἐάν τε αὐτὸς κρίνης ἐάν τε ἄλλου κρίναντος ἀποβάσῃ μάθῃς, ἀνερευνῶν εὐρησεις λατρικώτατα ἔχουσαν, hisque subiicitur exemplum perturbatum et confusum ὡς καὶ Φρόντων ὁ ἀρθριτικός θεραπείαν αἰτήσας ἔδοξε ἐν τοῖς προαστείσις περιπατεῖν· καὶ πυροπόλησει χρησάμενος παρηγορήθη ἱκανῶς, ὡς ἴσον εἶναι τὸ χρῆμα θεραπεία. pro πυροπόλησει Mediceus προπολύ. idem παρηγόρη et χρῆσμα. ex πυροπόλησει critici certatim effecerunt περιπολήσει, idque a Reiffio in textum receptum est. pessime; nam si deambulatione Fronto consanuit, medicinam adhibuit ex earum genere, ὡς τοῖς αὐτοῖς ὀνόμασιν οἷς καὶ ἡμεῖς καλοῦμεν συντάσσουσιν οἱ θεοί. quod vereor ne non licuerit ei; nam omissis deorum medicinis claris et perspicuis Artemidorus ad eas statim transit, quibus aenigmata et ambages continentur. his igitur solis locus concedendus est. iam relicta deambulatione restant suburbia, ex quibus medicinam elicias. quod vix alio artificio efficias, quam quo ex ovi lactente derivata est arnoglossa et herbam et linguam ovillam denotans. vocabulum igitur in πυροπόλησει vel προπολύ lateat necesse est ambiguum et in duplicem sensum accipiendum, quo et suburbium significetur et medicamentum arthritidis. atque inest quam quacrimus amphibolia in voce προπέλει, qua eadem suburbium comprehenditur et id ceræ genus, quod apes faciunt ad foramen introitus protectum in alvum, maxime aestate**), quodque nervorum dolores mulcere Plinius tradit in h. n. 22, 24, 50. huius igitur illinimento Fronto articulorum vitia solvit. totum autem locum iam ita refingi par est: ὡς καὶ Φρόντων ὁ ἀρθριτικός θερα-

*) Editi: ἀρογόλωσσον βοτάνην καταπλασασμένη ἰάθη διὰ τὸ τοῦ φρυτοῦ ὄνομα σύνθετον δηλοῦν τὴν βοτάνην καὶ τοῦ ἀρόδος γλῶσσαν· Mediceus: ἀρογλώσσω καταπλασασμένη ἰαθεν ἢ διὰ τὸ ὄνομα τοῦ φρυτοῦ σύνθετον ὃν δηλοῦν τὴν τοῦ ἀρογλώσσου ἄν. ex utraque lectione effeci quam supra posui.

**) Varronis verba sunt R. R. III 16.

πέϊαν αἰτήσας ἔδοξε ἐν τοῖς προαστείοις περιπατεῖν. προ-
πόλει χρυσάμενος παρηγορήθη ἰκανῶς, ὡς ἴσον εἶναι τὸ
χρῆμα Ἰερατεία.

In extremo capite editi ἐν τετρακοσίαις ἑβδομήκοντα
ἡμέραις ἀνέβη, Mediceus ἑβδομήκοντα ἡμέρας ἀνέβη omisso
τετρακοσίαις· corrige εἰς τετρακοσίας ἑβδομήκοντα ἡμέ-
ρας ἀνέβη, v. V. 9 καὶ δὴ καὶ (dele καὶ) εἰς νύκτα ἔδοξε
λέγειν αὐτῷ τὸν Ἀσκληπιόν. 26 εἰς ἑπτὰ ἡμέρας ἀπέθανε.
reliqua οὐδὲν γὰρ διέφερεν (διαφέρειν Mediceus) ἢ τὸν ἀριθ-
μὸν αὐτῷ εἰπεῖν ἢ τὸ ὄνομα τοῦ στοιχείου τοῦ δηλοῦντος τὸν
ἀριθμὸν ita conformanda sunt οὐδὲν γὰρ διαφέρει ἢ τὸν
ἀριθμὸν αὐτὸν εἰπεῖν ἢ cett.

IV 25 ab Artemidoro haec esse censeo: καθόλου δὲ
τῶν ἐν τῷ σώματι μερῶν τὰ μὲν ἄνω πρὸς τοὺς βελτίονας
καὶ ἐντιμότερους λάμβανε, τὰ δὲ ὑποκάτω πρὸς τοὺς ἥτιονας
καὶ ὑποδεστέρους. περὶ δὲ ἐκάστου τὸ κατ' εἶδος ἀπὸ τῆς
περὶ σώματος καὶ τῶν ἐν τῷ σώματι μερῶν διαιρέσεως ἐκ
τοῦ πρώτου λάμβανε βιβλίον, in quibus mea sunt τῷ et δέ
diductis literis distincta et τὸ κατ' εἶδος pro eo quod in
libris est τὸ πρὸς εἶδος. praeterea post ἐντιμότερους eieci
πάντα et post ὑποδεστέρους imperiti alicuius scioli fetum
τῶν μὲν ἐν κεφαλῇ ἐπὶ βλεφάρων καὶ ὀδόντων καὶ χειλῶν *)
τῶν δὲ ἐν ὄλῳ τῷ σώματι τὰ ὑπὲρ ζώνην καὶ ὑπὸ ζώνην, τὰ
δὲ δεξιὰ πρὸς ἄρρενας ἢ πρεσβυτέρους, τὰ δὲ ἀριστερὰ πρὸς
θηλείας ἢ νεωτέρους ἢ νεωτέρας, quae qui conflavit, si Ar-
temidori personam induisse sibi visus est, nescivit haec longe
secus quam decuit expressa esse nostrumque semper cum
alibi tum in talibus explicandis perspicue et γραμματικώ-
τητα locutum esse, ut I 26. p. 42, 19 δύο δὲ υἱῶν ὄντων ἢ
θυγατέρων δύο ἢ δύο ἀδελφῶν ὃ μὲν δεξιὸς (oculus) τὸν
πρεσβύτερον υἱὸν ἢ ἀδελφὸν ἢ θυγατέρα τὴν πρεσβύτεραν,
ὃ δὲ εὐώνυμος θυγατέρα τὴν νεωτέραν καὶ ἀδελφὸν καὶ υἱὸν
τοὺς νεωτέρους.

IV 32 narrat Artemidorus unum e tribus corvis funesta
voce mulierem sic compellasse: ἐγὼ σε ἔκβιον ποιήσω, et
avolasse cum ceteris, quum ter eam circum iisset. illam
paulo post exspirasse atque ita somnium re comprobatum
esse. tum causa affertur, cur somnium ita evenerit, τὸ γὰρ
ἔκβιον σε ποιήσω ὁμοιον ἦν τῷ ἔξω τοῦ βίου ποιήσω, τοῦτ'
ἔστιν ἀποκτενω. quae verba levi emblemate maculantur.
nam Artemidorus vocis ἔκβιος potestatem explicaturus ex
verbis ἐγὼ σε ἔκβιον ποιήσω nihil decerpere debebat nisi

*) Καὶ γλώττης, quod in editionibus post χειλῶν additur, delevi
cum Mediceo.

ἔκβιον ποιήσω relicto pronomine. nec nisi haec eum decerp-
sisse formulae frustuli illius vicariae ἔξω τοῦ βίου ποιήσω
et ἀποκτενῶ commonstrant, quae utraque carent pronomine.
scripsit igitur Artemidorus τὸ γὰρ ἔκβιον ποιήσω
ἴμοιον ἦν τῷ cett.

IV 33 ὅσα λέγει τις ἄλλω μὴ ἀπὸ τέχνης τῆς ἑαυτοῦ,
εἰς ἑαυτὸν ἀποβαίνει· ὅσα δὲ ἀπὸ τέχνης, εἰς ἐκεῖνον βλέπει.
pro βλέπει Mediceus ὁ δὲ λέγει. verborum parallelismus ut
ἀποβαίνει reponatur efflagitat. in sequentibus ὅσα μὲν
γὰρ ἰατροὶ νομικά ἢ νομικοὶ ἰατρικά ἢ ἰατροὶ μαντικά ἄλλω
λέγουσι inepte bis nominantur medici. codex Mediceus ὅσα
μὲν γὰρ ἰατρὸς νομικά ἢ μάντις ἰατρικά ἰατρὸς μαντικά ἄλλω
λέγουσι, unde efficiendum ὅσα μὲν γὰρ ἰατροὶ νομικά ἢ
μάντις ἰατρικά ἢ νομικοὶ μαντικά ἄλλω λέγουσιν. neque
proxima vitii immunia sunt ὅσα δὲ νομικοὶ νομικά ἢ ἰατροὶ
ἰατρικά ἢ μάντις μαντικά λέγουσι, τὰῦτα ὡς περὶ κατορ-
θούτων ἐν ταῖς τέχναις λαμβάνειν δεῖ. omittenda sunt ὡς
et ἐν. praeterea pro λαμβάνειν δεῖ, quod, ut tolerari posset,
cum πρὸς componi oportebat, verissime Mediceus διαλαμ-
βάνει exhibet, ut est I, 2 διαληπτέον δὲ περὶ αὐτῶν ὡδε.
mox corrige γήμας pro γαμήσας, a quo aoristo Artemi-
dorus constanter abstinuit. quod enim alterum huius formae
exemplum in Reiffiana relictum est γαμήσαι III 16, id in
Mediceo recte scribitur γήμαι. corrupte etiam scripti et
editi Θυατηρηγός pro Θυατειρηγός, itemque ἀπ' αὐτοῦ
τοῦ σταυροῦ pro ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. proxime requiro οὔτε
τῶν ἄλλων ὅσα ὑπὸ σταυροῦ σημαίνεται. denique malim
μεταγνωσθεῖσα pro καταγνωσθεῖσα.

In IV 41 οὔτε τὸ ἀποκρύπτεσθαι οὔτε τὸ περιχρίεσθαι
τινὶ τὸ πρόσωπον ἀγαθόν· οὐκ ἀναμάρτητον γὰρ φησιν εἶναι
τὸν ἰδόντα a Mediceo recte abest ἀγαθόν καί et γὰρ, quod
praeter Artemidori consuetudinem tertio loco collocatum est.
scribendum est οὔτε τὸ θρύπτεισθαι οὔτε τὸ περικεχρῖ-
σθαι τινὶ τὸ πρόσωπον ἀναμάρτητόν φησιν εἶναι τὸν ἰδόντα.

IV 44 ἔτι καὶ τοῦτο. καταφρονεῖν οὔτε ἰδιώτου ἑνός ἢ
πολλῶν οὔτε δήμου συμφέρει ὥσπερ οὐδὲ τὸ καταφρονεῖσθαι,
λέγω δὲ τὸ καταφρονοῦντος ἔργα πάσχειν ἢ δρᾶν, εἰ μὴ
μόνοις τοῖς ἄρχειν δυναμένοις. extrema verba ve-
reor ne insiticia sint. superioribus enim edocemur verbis
cuius homini in quiete aequae calamitosum esse despiciere
alios atque ipsum despici; quae sententia in extremo capite
ita circumscribitur, ut soli dicantur principes in sinistra non
incurrere, si subiectos imperio suo homines despiciere sibi
videantur. hisne credis Artemidorum interiecisse sententiam,
qua principibus prospere evenire tradat, si aut alios despi-

ciant aut despiciantur ipsi? practerea, quisquis istorum verborum auctor fuit, sine idonea causa posuit *τοῖς ἀρχαῖν δυναμέναις* pro *τοῖς ἀρχουσιν*, ut alius quivis scripsisset.

IV 59 ὕστερον δὲ τῷ χρόνῳ ἔμαθον ὅτι ἦν ἄρα ἀμφοτέροις ἔθος τοῦτο πράσσειν καὶ μὴ καθαρεῦειν τὰ σώματα. lege τὰ στόματα.

IV 66 ἔτι καὶ παρὰ Φοῖβῳ κείμενον πολλοῖς πλάνην ἐμποιεῖ. supple ἔτι καὶ τοῦτο sive ἐκεῖνο παρὰ Φοῖβῳ κείμενον. contra in sequentibus ἔδοξε τις αὐτὸς γέφυρα γεγονέναι perpetua Artemidori consuetudo αὐτὸς pronomen deleri postulat. ibidem τὸ γὰρ αὐτὸ γεφύρας (γεφύρη Medicus) ἔργον εἶχε male legitur pro γεφύρα.

Strictim tria emblemata notabo IV 68 καὶ γὰρ ὁ τρόχος εἰλομήνος ὄλω τῷ σώματι κινεῖται [προενοόμενος] ὥσπερ ὁ δράκων. 70 ἔτι καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῖς ἐχθροῖς τὸν αὐτὸν ἔχουσι λόγον πρὸς τὰ ἀποτελέσματα [καὶ οἱ ἐχθροὶ τοῖς ἀδελφοῖς]: οὐ γὰρ ἐπ' ὠφελείᾳ γίνονται ἀλλ' ἐπὶ βλάβῃ ὥσπερ καὶ οἱ ἀδελφοί. 72 οἷον ὁ Πλούταρχος εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβαίνειν ἐπὶ τοῦ Ἑρμοῦ ἀγόμενος ἔδοξε, καὶ τῇ ἐπιούσῃ ὄναρ ὑπεκρίνατό τις αὐτῷ τὸν ὄνειρον καὶ ἔφη μακάριον αὐτὸν ἔσεσθαι καὶ τοῦτο εἶναι τὸ εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβαίνειν [τὴν ὑπερβάλλουσαν εὐδαιμονίαν].*)

*) In transcursu emblemata nonnulla significabo, quae vel post Cobeti curas in Luciano relicta sunt. in Diall. Marin. 10, 1 *τὴν νῆσον τὴν πλανωμένην*, Πόσειδον, ἣν ἀποσπασθεῖσαν τῆς Σικελίας ὑψαλον ἔτι νήχεσθαι συμβέβηκε, ταύτην, φησὶν ὁ Ζεὺς, στήσον ἡδὴ καὶ ἀνάφρηνον καὶ ποιήσον ἡδὴ δῆλον ἐν τῷ Αἰγαίῳ μέσῳ βεβαίως μένειν στηριζάσ πάνυ ἀσφαλῶς constructionis simplicitas evertitur δῆλον voce. vitii originem perspicies, ubi pro δῆλον scripseris *Ἀἴηλον*, quod olim ad τὴν νῆσον τὴν πλανωμένην appictum fuit. *Delis* autem nomen in hunc locum ex margine irrepsisse extrema Neptuni verba suadent *ἔστηκεν ἡ Ἀἴηλος*, quibus ille insulam nomine adhuc vacuum iam signatam nomine esse indicat. ibidem c. 3, 1 in verbis *οὐκ οἶδα ὅποι βύθιος ὑποδύς καθάπερ οἱ λάροι* [καὶ ἐρώδιοι] aptissimo loco commemorantur mergi, non item ardeolae, quippe quibus natura aquam subire denegaverit. cuius rei Luciano ignarum fuisse parum credibile est. in Deorum Diall. 16, 2 contumeliose de Diana loquens Iuno *ἔω γὰρ λέγειν* inquit, *ὅτι οὐδὲ τὰς τεκούσας ἐμαιοῦτο παρθένας γε αὐτῆ οὔσα*, quem locum nec Valckenarius nec Schaeferus coniecturis suis eluerunt. Luciano quid dederit, ipse monstrat in 26, 2, ubi est *ἡ δὲ Ἀρτεμὶς μαιοῦται* (ita pro vulgato *μαιοῦνται* legendum). dedit igitur *ὅτι μαιοῦται παρθένας γε οὔσα*. neque ego mihi persuadebo Luciano 17, 1 de Marte et Venere irretitis haec scribere potuisse: *ἐπεὶ δὲ ἐπέβησαν τοῦ λέχους καὶ ἐν ἔργῳ ἦσαν καὶ ἐντὸς ἐγεγένητο τῶν ἀρκύων, περιπλέκεται μὲν αὐτοῖς τὰ δεσμῆ, ἐκρίσταται δὲ ὁ Ἥρμαιοτος*. ex quibus nisi removeris verba *καὶ ἐν ἔργῳ ἦσαν*, absurde postea Venus non, uti par erat, concubitu, sed sola nuditate erubuisse narratur, nec quid in causa fuerit apparet, cur non ubi primum isti lectum conscendissent, laqueorum *στῆναις* (ἐντὸς τῶν

IV 82 τῶν δὲ ἄλλων οὐδὲν οὐδενὶ νεκροῦ δοῦναι συμ-
φέρει. pro οὐδὲν Mediceus ἐν. lege τῶν δὲ ἄλλων ἐν οὐδὲν
νεκροῦ δοῦναι συμφέρει. eadem formula legitur IV 22 ἐν
γὰρ οὐδὲ ἐν (scribe οὐδὲν) τοιοῦτον ἀληθῶς ἴραθεν εἰς ἡμᾶς
ἦλθεν, ubi inscite Reiffius pro priorē ἐν edidit οὐδέ.

V 1 ἔδοξέ τις τοῦ Ποσειδῶνος τῇ βάσει ἀλύσει προσ-
δεδέσθαι. ἱερεὺς ἐγένετο τοῦ Ποσειδῶνος· ἔδει γὰρ αὐτὸν
ἀχώριστον εἶναι ἱερέα. Mediceus post τοῦ Ποσειδῶνος addit
τοῦ ἐνέμο, unde effingendum τοῦ ΕΝ ΙCΘΜΩ. deinde
ἀχώριστος genetivum poscit, quem idem codex suppeditat
pro ἱερέα exhibens τῶ (τῶν Venetus et Vrbinas) τῆς ἱερω-
σύνης λόγων, quae vide an τῶν τῆς ἱερωσύνης τόπων scri-
benda sint. eundem locum tractavit Nauckius in Annal.
Acad. Petrop. 1861. t. III p. 322 ita Artemidorum scripsisse
contendens: ἔδοξέ τις τοῦ Ποσειδῶνος ἐν ἱερῷ τῇ βαλβίδι
ἀλύσει προσδεδέσθαι. ἱερεὺς ἐγένετο τοῦ Ποσειδῶνος· ἔδει
γὰρ αὐτὸν ἀχώριστον εἶναι τῶν τῆς ἱερωσύνης ἔργων. in
quibus vel βαλβίδι ab Artemidoreae orationis colore longe
recedit.

V 12 ἔχρησε δὲ οὐ πλείονα διὰ τὴν σελήνην. post πλείονα
excidit χρόνον.

V 21 visus est sibi quidam per quietem magnum mare
pernavigare tripodii insidens. iniuriarum convictus in insu-
lam relegatus est: τὸ γὰρ περιέχον ἦν αὐτὸν περιόρουτον καὶ
ἐοικὸς τὸ σχῆμα τῇ νήσῳ. lege τὸ γὰρ περιόροῦν

ἀρκίων) recepti fuerint, sed tum demum, quum rebus venereis frue-
rentur. a Luciano igitur haec tantum esse censeo: ἐπεὶ δὲ ἐπέβησαν
τοῦ λέγους καὶ ἐντὸς ἐγγεγένητο τῶν ἀρκίων, περιπλέκεται μὲν αὐτοῖς
τὰ δεσμά cett. eidemque interpolatori assigno verba § 2 μονονουχί
αὐτὸ γιγνόμενον τὸ ἔργον. breviter indicabo 4, 5 καὶ μὴν ὃ γε πατήρ
ἤχρητό μοι συγκαθεύδοντι καὶ διηγείτο ἔωθεν ὡς ἀφείλον αὐτοῦ τὸν
ὑπνον στρεφόμενος καὶ λατίζων καὶ τι (adde καὶ) φθηνγόμενος μεταξύ
[ὁπότε καθύδοιμι]. 5, 4 καθάρειος γὰρ καὶ ῥοδοδάκτυλος καὶ ἐπι-
στημόνως ὁρέγει τὸ ἔκρωμα καὶ (ὃ σε λυπεῖ μάλιστα) [καὶ] φιλεῖ ἡδίων
τοῦ νέκταρος (vide nostra ad Longi Past. p. 266, 26). 17, 2 ὃ δὲ χαλ-
κεὺς ἐκεῖνος οὐκ ἀδείται [καὶ] αὐτὸς ἐπιδεικνύμενος τὴν αἰσχύνην τοῦ
γίμου; 26, 2 οὐδαμῶς, ἀλλὰ προστέταται αὐτοῖν ὑπηρετεῖν τῷ Ποσει-
δῶνι καὶ καθιππεύειν [δεῖ] τὸ πέλαγος. sed abstinendum ab emble-
matis suspitione in Diall. Mar. 4, 2 εἰ δὲ ἀπιστεῖς καὶ τὸ πᾶγμα ψευ-
δὲς εἶνα δοκεῖ, φαντασία τις πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἵστα-
μένῃ, ἐπειδὴν πῦρ γένωμα, προσένεγκε μοι, ὦ γενναῖοτάτε, τὴν χεῖρα
εἶση γὰρ εἰ ὀρώμαι μόνον ἢ καὶ τὸ κάειν τότε μοι πρόσεστιν, quae
verba sic redintegrandae sunt: εἰ δὲ ἀπιστεῖς καὶ τὸ πᾶγμα ψευδὲς
εἶνα δοκεῖς, ἐπειδὴν πῦρ γένωμα, προσένεγκε μοι, ὦ γενναῖοτάτε,
τὴν χεῖρα εἶση γὰρ εἰ ὀρώμαι μόνον φαντασία τις πρὸ τῶν ὀφ-
θαλμῶν ἵσταμένῃ ἢ καὶ τὸ κάειν τότε μοι πρόσεστιν.

αὐτὸν*) ἐν περιόρτου καὶ εἰκότος τῷ σχήματι νήσω. τῷ
 ceph a Mediceo.

V 23 ἔδοξέ τις τοῦ οὐρανοῦ ἀστέρα ἐκπεσεῖν καὶ ἄλλον
 χαμύθεν ἀστέρα εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβῆναι. posterius ἀστέρα
 dittographia est.

V 24 ἑάλω ἀδελφῆ ἑαυτοῦ μιννίμενος. scribendum aut
 ἀδελφῆ τῆ ἑαυτοῦ aut τῆ ἀδελφῆ τῆ ἑαυτοῦ.

V 25 ἔδοξέ τις ἐρωμένην τὴν ἑαυτοῦ ὄραν ἐν σταμινῷ
 ὄστρακίνῳ καιομένην. καὶ ἀπέθανεν ἡ ἐρωμένη αὐτοῦ σφα-
 γεῖσα ὑπὸ δούλου δημοσίου. combustionis mentionem ab
 hoc loco alienam esse Iacobsius perspexit ad Anthol. Gr.
 t. XIII. p 9; sed quod idem pro καιομένην proposuit κλειο-
 μένην, ut grammaticè intellegi posset, κεκλισμένην sive κε-
 κλημένην scribendum erat. rectius ex editionum lectione
 elicies κειμένην, quod optime respondet sequentibus θά-
 νατον μὲν γὰρ εἰκότως ἐσήμεινε τῆ γυναικί τὸ εἶναι ἐν τῷ
 ὄστρακίνῳ σκεύει.

V 26 ἔδοξέ τις τοῦ Σαράπιδος τὸ ὄνομα ἐγγεγραμμένον
 λεπίδι χαλκῆ περὶ τὸν τράχηλον δεδέσθαι ὥσπερὶ σκυτίδα.
 haec verba cave intellegas de homine, qui armillam gesta-
 verit Sarapidis nomine inscriptam. vetat hoc λεπίς, quod
 laminam significat squamae fere formam referentem, nec mi-
 nus sequentia καὶ καθ' ὃ περιέκειτο τὴν σκυτίδα μέρος, quae
 loro collum somniatoris cinctum fuisse monstrant, ita ut ex
 hoc Sarapidis nomen laminae incisum pependerit. expun-
 genda sunt verba ὥσπερὶ σκυτίδα, nisi praeferas reiecto
 ὥσπερὶ corrigere σκυτίδι.

V 29 καὶ ὀλίγων ἐτῶν ἀπηλλάγη αὐτοῦ διὰ τὸ λελύσθαι
 τοὺς φαινόλας. supple καὶ δ' ὀλίγων ἐτῶν.

V 39 ἔδοξέ τις δύο θνητάρας ἔχων παρθένους τὴν μὲν
 προτέραν ἔχειν ἐπὶ τῆ κεφαλῇ χρυσέαν Ἀφροδίτην πεπεδη-
 μένην, τὴν δ' ἐτέραν ἀμπέλου στέλεχος πεφρῶκος. τοῦτων ἡ
 μὲν προτέρα ἐγήματο, ἡ δὲ ἕτερα ἀπέθανεν. verba τὴν μὲν
 προτέραν non sine vitio esse inde apparet, quod adhuc
 puellarum istarum nonnisi numerum scriptor indicavit, nec-
 dum ita de iis dixit, ut sciri possit, utram velit priorem
 haberi. aut igitur delendum προτέραν aut ἐτέραν scribendum,
 quemadmodum IV 6 habetur φασὶ γὰρ τὸν θεὸν τοῦτον
 Περσεὶ ἐπὶ τὴν Γοργοῦς τομὴν ἀπιόντι τὸ ἕτερον τῶν
 ὑποδημάτων δόντα τὸ ἕτερον ἔχειν μόνον. V 74 ἔδοξέ τις
 μεταμορφωθείς δένδρον γενέσθαι πμιμέγεθες δίκρομον (δί-
 κρον Schaeferus; δίκρονον Mediceus), καὶ τὸ μὲν ἕτερον

*) Eodem ordine Artemidorus IV 30 τὸ γὰρ περιέχον αὐτὸν ἦν
 οὐχ ὑγιές.

μέρος εἶναι λεύκη, τὸ δὲ ἕτερον πίτυν. similiter Lucianus Icarom. 10 καὶ δὴ συλλαβὼν τὰ ὄρνεα, θατέρου μὲν τὴν δεξιὰν πτέρυγα, τοῦ γυπὸς δὲ τὴν ἑτέραν ἀπέτεμον*). de πεφυκός nihil affirmo. in proximis expunge absurdissimum glossema ὃν ἐπεπέδητο et mox cum Iacobsio pro αἰ τε παιδοποιῖαι reponere αἰ τε πέδαι, vel, quod equidem malim, αἰ δὲ πέδαι.

V 49 καὶ προσδεθεῖς ξύλω ἐβρωθή ὑπὸ ἄρκιον τοῦτο γὰρ καὶ τῆ χειρὶ συμβαίνει. de extremis non intercedo, quominus aliquis aliunde ea illata censeat. nam eorum sive sententiam spectas sive singula verba, scriptorem declarant dicendi imperitissimum. obscuritati enim ille, non brevitati inservit, ut qui τῆ χειρὶ posuerit pro τῆ χειρὶ τῆς ἄρκιον. neque laudabiliter scripsit ursam comedere manum suam, quam sugi tantum nemo nescit. neque hoc ignoravit Artemidorus, qui somnii illius eventum scite explicuit ita: ἐπειδὴν γὰρ φαλεύη ἡ ἄρκιος, τῷ στόματι ἐμβαλοῦσα τὴν χεῖρα ὥσπερ ἐσθίουσα ἀπομυζᾷ καὶ τρέφεται.

V 50 ἔδοξε τις ἐπὶ ξένης διαγών καταπρεσεβίαν εἰς τὴν οἰκείαν ἀποστραφῆναι. hic solito librariorum stupore genuinum ἀποστραφῆναι in ἀποστραφῆναι conversum fuit. simili praepositionum confusione manu scripti in Luciani Asino 14 καὶ ἀποστρέψαντες εἶλκον ὀπίσω, ubi ἐπιστρέψαντες verum est. apud Pseudoaristotelem de Mirab. Ausc. 10 ἕως ἂν καταλάβῃ τὸν πῶλον καὶ ὑποκύψας ἐπὶ τὰ ὀπίσθια σκέλη τῷ στόματι ἀποσπάσῃ τὰ αἰδοῦσα scribe ἐπικύψας.

V 73 ἔδοξε γυνὴ τέκνων γλιχομένη δίφρους ὄραν λοχείους, οἷς πρὸς τὸ ἀποτεκεῖν χρῶνται αἱ γυναῖκες, ἐπὶ θαλάσῃ ἐπιπλέοντας. verba οἷς πρὸς τὸ ἀποτεκεῖν χρῶνται αἱ γυναῖκες, qua δίφρους λοχείους et ἐπὶ θαλάσῃ ἐπιπλέοντας pessime divelluntur, e margine recepta esse Hieronymus Aleander intellexit, nesciens idem librariorum alia hic deliquisse. sequuntur enim haec: κύειν (lege κυεῖν) μὲν αὐτῆ συνέβη, μήτηρ δὲ οὐκ ἐγένετο, ἀλλὰ (lege ἀλλ' οἱ) ἐπτά οὓς ἔτεκε παῖδας (lege παῖδες) ἀπέθανον πρὸ ὥρας ἔτι ἐν σπαργάνοις ὄντες, in quibus improvisus accidit puerorum septenarius numerus, cui ex Artemidori consuetudine in ipso scilicet somnio praeludendum erat; veluti hoc factum est c. 35 ἔδοξε τις ἀδελφὴν ἔχων πλουσίαν ἄμα καὶ νοσοῦσαν πρὸ τῆς οἰκίας τῆς ἀδελφῆς συγκῆν περνεύειν καὶ ἀπ' αὐτῆς δρεπόμενος σῦκα μέλινα τὸν ἀριθμὸν ἐπτά ἐσθίειν. ἀπέθανον

*) In Luciani libris scriptis et editis est ἀπέτεμον εὖ μάλα εἴτα διαδήσας πτλ. scilicet aut transponendum est εὖ μάλα post εἴτα aut inserendum ante καρτεροῖς.

ἡ ἀδελφή ἐπὶ κληρονόμῳ τῷ ἰδόντι τὸν ὄνειρον ἐπὶ τὰ ἡμέ-
ρας ἐπιζήσασα. pro ἐπὶ Mediceus εἰσεταιῆ. scripserat igitur
Artemidorus δίφρους ὄραῖν λοχείους ἐπὶ τὰ τῆ θάλασση ἐπι-
πλέοντας.

V 74 λάρους καὶ αἰθυίας καὶ ὅσα ἄλλα θαλάσσια ὄρ-
νεα. ex formula scribendum καὶ ὅσα ἄλλα ἐστὶ θαλάσσια
ὄρνεα. Confer II 17 λάροι καὶ αἰθυιαὶ καὶ ὅσα ἄλλα ἐστὶν
(ita corrige, ἐστὶν ἄλλα Mediceus, ὅσα τοιαῦτα θαλάσσιά
ἐστὶν ὄρνεα ed. pr.) θαλάσσια ὄρνεα. 21 νῆσοι καὶ ὅσα
ἄλλα ἐστὶ λιμναῖα ἢ ποτάμια ὄρνεα. 37 Σάτυροι καὶ Πᾶνες
καὶ ὅσα ἄλλα ἐστὶν ὅμοια ὀνόματα. IV. p. 308, 17 καὶ ὅσα
ἄλλα ἐστὶν εὐώδη.

V 75 ἐκρίθη ὁ παῖς καὶ ἠγωνίσασατο. lege ἐνεκρίθη
et mox οὐτε (οὐδέ vulgo) γὰρ ἐν τελευτῇ ἐγένετο et οὐτε
μὴν δημοσίᾳς (δημοσίᾳ edd.) ἔτυχε τιμῆς.

V 81 ἔδοξε κύκλιος ἀθλητῆς τὰ πέλματα τῶν ποδῶν
αὐτοῦ ξυλοκοπεῖσθαι. κατέλυσε καὶ ἐπαύσατο αὐτῶν τε καὶ
ἀγωνιζόμενος καὶ οὕτως αὐτοῖς ἐχρήσατο τοῖς ποσὶν ὥσπερ
ἐξυλοκοπημένοις οὐκέτι βαιῶν ἐν τῷ κατὰ σκηνὴν ἔργῳ.
recte Reiskius ἐξυλοκοπήσθαι· ἠύλοκοπήσθαι scripti. sed
male idem αὐτοῖς pro librorum αὐλοῖς. corrige ἀργοῖς
ἐχρήσατο τοῖς ποσίν. firmat hoc ipse Artemidorus V 48
ἔμελλε γὰρ ὥσπερ χρυσαῖς ταῖς χερσὶν ἀργαῖς καὶ ἀκινήτοις
χρησέσθαι.

Sed haec hactenus. reliquas meas in Artemidorum con-
iecturas alio tempore promam.

[In fasciculo superiore typothetae errata haec corrige: p. 81 in
ipso principio lege Ad te —: p. 89 v. 13 coniectorem —: p. 94
v. 16 πτερόγων δίχα καὶ δίχα κροῦ.]

Rudolphus Hercher.